www.glos.live

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Głos

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Wtorek
29 stycznia 2019
nr 8 (LXXIV)
cena: 13 kč

19008
9 771212 422027

KULTURA
54. BAL ŚLĄSKI ZA NAMI
STR. 4

REGION
MUZYCZNA UCZTA
STR. 5

SPORT
POBIEGLI DLA JASIA
STR. 9

100 lat później. Pamiętamy!

WYDARZENIE: 26 stycznia 1919 roku w Stonawie szalała śmierć. W konflikcie zbrojnym o Śląsk Cieszyński polała się polska krew. W sobotę, dokładnie sto lat od tego wydarzenia, uczczono pamięć 22 ofiar, które zginęły tego dnia z rąk czeskiego przeciwnika. Uroczystości wspomnieniowe zorganizowało MK PZKO w Stonawie.

Beata Schönwald

Stonawskie obchody 100. rocznicy wojny czechosłowacko-polskiej odbyły się z udziałem Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego, pod patronatem honorowym ministra obrony narodowej RP, Mariusza Błaszczaka. Wzięli w nich udział m.in. przedstawiciele państwa polskiego: ambasador RP w Pradze, Barbara Ćwioro, konsul generalny RP w Ostrawie, Janusz Bilski, a także prezesi Kongresu Polaków w RC i PZKO, Mariusz Wałach i Helena Legowicz. W intencji ofiar modlili się wspólnie w miejscowym kościele katolickim proboszcz ks. Roland Manowski oraz emerytowany biskup ewangelicki, Vladislav Volný. O oprawę muzyczną zatroszczyły się połączone chóry mieszane „Stonawa" i „Lira" z Darkowa. – Przyszliśmy modlić się za zmarłych żołnierzy poległych w służbie Ojczyźnie, ale gromadzimy się również po to, aby prosić dobrego Pana o dar pokoju na świecie – powiedział ks. Manowski. Z kolei biskup Volný zakończył wygłoszoną przez siebie homilię słowami modlitwy św. Jana Pawła II. – Niech nasza droga będzie wspólna – w tym miejscu dodaję od siebie, Czechów, Polaków, ewangelików i katolików, niech nasza modlitwa będzie pokorna, niech nasza miłość będzie potężna, niech nasza nadzieja będzie większa od wszystkiego, co się tej nadziei może sprzeciwiać – powiedział.

Po nabożeństwie odbyła się ceremonia wspomnieniowa przy grobie ofiar na stonawskim cmentarzu. – Sto lat temu w tym miejscu od północy słychać było strzały i wybuchy granatów. Odgłosy walk się zbliżały, przeszły nad nami pod kościołem i przeniosły się w stronę Smołkowca. To przez Stonawę przetoczyła się wojna czechosłowacko-polska, która pozostawiła po sobie 22 ofiary, w tym jedną cywilną – przypomniał organizator obchodów 100-lecia z ramienia MK PZKO w Stonawie, Bohdan Prymus. Czternastu żołnierzy 12. i 8. Pułku Piechoty i sześciu milicjantów zostało pochowanych we wspólnej mogile, kilkadziesiąt metrów stąd spoczął milicjant, stonawianin, Alojzy Friedel, a na cmentarzu ewangelickim znalazła wieczny spokój mieszkanka tej wioski, Magdalena Klimszowa.

●●●

Niech nasza droga będzie wspólna, Czechów, Polaków, ewangelików i katolików, niech nasza modlitwa będzie pokorna, niech nasza miłość będzie potężna, niech nasza nadzieja będzie większa od wszystkiego, co się tej nadziei może sprzeciwiać

Vladislav Volný, emerytowany biskup ewangelicki

● Długoletnia opiekunka mogiły, Stefania Piszczek, pokazuje album archiwalnych zdjęć Władysława Gałuszki.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

– Gwoli sprawiedliwości historycznej trzeba powiedzieć, że siedmiu lub ośmiu żołnierzy spoczywających w tej mogile przez swoich przeciwników z 21. Pułku Strzelców legii uformowanej we Francji zostało dobitych – zaznaczył Prymus. – Dzisiaj chylimy czoła przed tamtymi obrońcami Ojczyzny. Bo Stonawa to symbol spełnionego obowiązku, rzetelności, patriotyzmu, a przede wszystkim odwagi, by stanąć w obronie rzeczy i wartości, które są najcenniejsze – dodał.

Miejsce ostatniego spoczynku polskich żołnierzy na stonawskim cmentarzu miejscowi Polacy zawsze otaczali opieką. W okresie międzywojennym pieczę nad nim sprawowała polska młodzież katolicka i socjalistyczna, później dbały o mogiłę osoby prywatne oraz nauczycielki miejscowej polskiej szkoły, które nawet w czasach komuny przyprowadzały tutaj uczniów. – Dzięki tym ludziom każdy stonawski Polak od małego jest przyzwyczajony, że idąc na cmentarz złożyć kwiaty na grobie swoich bliskich, idzie również „na żołnierzy" i zapala tu znicz. Bo to jak do swoich – powiedział wiceprezes MK PZKO. Dziś grobem opiekują się członkinie Klubu Kobiet.

● W obchodach 100-lecia konfliktu zbrojnego o Śląsk Cieszyński wzięła udział Kompania Reprezentacyjna Wojska Polskiego.

W sobotę przy mogile polskich żołnierzy został przeczytany Apel Pamięci, zabrzmiały salwy honorowe oraz zostały złożone kwiaty i zapalone znicze. Po zakończeniu uroczystości uczestnicy obchodów udali się do miejscowego Domu PZKO, by obejrzeć wystawę pn. „Jest w Stonawie mogiła..." przygotowaną przez Ośrodek Dokumentacji Kongresu Polaków. – Ta wystawa powstała z okazji 95-lecia walk o Stonawę i została poszerzona o okres ostatnich pięciu lat. Pokazuje nie tylko historię Stonawy i czechosłowacko-polskiego konfliktu zbrojnego o Śląsk Cieszyński, ale poświęca też sporo miejsca uroczystościom wspomnieniowym przy pomniku od okresu międzywojennego aż po umieszczenie nowych tablic w 2018 roku – powiedział autor ekspozycji, Marian Steffek. Osobną prezentację zdjęć związanych ze stonawskimi wydarzeniami w 1919 roku przygotowała również długoletnia opiekunka mogiły polskich żołnierzy, Stefania Piszczek. ◢

O obchodach w Skoczowie na str. 3

NASZ »GŁOS«

Witold Kożdoń
kozdon@glos.live

Wczoraj Teatr Telewizji zaprezentował widzom „Wesele" – wielki dramat Stanisława Wyspiańskiego tym razem w reżyserii Wawrzyńca Kostrzewskiego. Okazją stała się okrągła rocznica urodzin wybitnego artysty. Stanisław Wyspiański – dramaturg, poeta malarz, reformator teatru, autor „Nocy listopadowej", „Wyzwolenia" czy „Warszawianki" – urodził się bowiem w Krakowie półtora wieku temu, 15 stycznia 1869 r. Do kanonu polskiej kultury przeszedł zaś za sprawą „Wesela" – opowieści o społeczeństwie, narodzie, zbiorowości. Jego dzieło moim zdaniem chyba najtrafniej w polskiej literaturze odpowiada na pytanie, czym jest polskość i kim są Polacy. Prawie sto dwadzieścia lat po premierze – jakbyśmy dziś powiedzieli kultowego dramatu – nasze społeczne debaty nadal krążą wokół polskiej religijności, mitów i walk narodowo-wyzwoleńczych, niepodległości, polskiej rodziny, sztuki i zróżnicowanego, skonfliktowanego społeczeństwa. Co ciekawe, odpowiedzi, jakich udziela Wyspiański, nie tracą na aktualności, a w dodatku doczekał się on naśladowców. Jednym z nich jest Wojciech Smarzowski, znany ostatnio dzięki filmowi „Kler". W 2004 r. on także nakręcił „Wesele". Współczesny portret Polaków Smarzowskiego w dużej mierze nawiązuje do obrazu sprzed stu lat. Widać więc, że Wyspiański (okrzyknięty zresztą czwartym wieszczem) nadal żywo wpływa na polską kulturę. Tym bardziej warto zwrócić uwagę na jedno z dużych tegorocznych wydarzeń kulturalnych. Stała się nim ekspozycja otwarta na początku roku przez Muzeum Narodowe w Krakowie. „Wyspiański. Nieznany" to uzupełnienie i zarazem całkiem nowa część wystawy „Wyspiański", którą w 2018 r. zwiedziło ponad 200 tys. widzów. Jej atrakcją są liczne prace oraz przedmioty z otoczenia Stanisława Wyspiańskiego, które publiczność może oglądać po raz pierwszy. To przede wszystkim pastelowy autoportret artysty i portret dra Jana Raczyńskiego, ale prezentowany jest także po raz pierwszy liczący blisko 600 pozycji księgozbiór artysty. Na wystawie nie brakuje ponadto jego mało znanych prac, w tym rysunków i pasteli. Ekspozycja potrwa do 5 maja i z całym przekonaniem polecam ją każdemu, kto wiosną wybiera się na dłużej do grodu Kraka.

W OBIEKTYWIE...

• Dzięki finansowemu wsparciu Ministerstwa Kultury RC Biblioteka Regionalna otrzymała fundusze na przenośne najazdowe rampy m.in. dla wózków inwalidzkich oraz orientacyjny sygnalizator dźwiękowy dla niewidomych. Pieniądze potrzebne do zakupu specjalistycznego sprzętu pochodziły z konkursu grantowego w ramach ministerialnego programu wspierania aktywności kulturalnej osób niepełnosprawnych i seniorów. (wik)
Fot. ARC

CYTAT NA DZIŚ

Jeremy Hunt,
minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii

•••

Polacy ryzykowali, ratując Żydów przed Holokaustem. Tysiące Polaków podjęło to ryzyko, kiedy wielu w Europie odwróciło wzrok. Co każdy z nas zrobiłby dzisiaj, gdyby ta historia powtórzyła się?

E-STREFA

Zapraszamy do obejrzenia migawek z koncertu »Kolędy Pospieszalskich« w krótkim materiale filmowym.

DZIŚ...
29
stycznia 2019

Imieniny obchodzą: Aniela, Bolesława, Zdzisław, Franciszek
Wschód słońca: 7.24
Zachód słońca: 16.33
Do końca roku: 336 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Składanki i Łamigłówki
Przysłowia: „Na Świętego Franciszka przylatuje pliszka"

JUTRO...
30
stycznia 2019

Imieniny obchodzą: Maciej, Marcin, Martyna
Wschód słońca: 7.23
Zachód słońca: 16.34
Do końca roku: 335 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Głupkowatych Powitań na Poczcie Głosowej
Przysłowia: „Na Świętą Martynę przybyło dnia na godzinę"

POJUTRZE...
31
stycznia 2019

Imieniny obchodzą: Jan, Ludwika, Marcela
Wschód słońca: 7.21
Zachód słońca: 16.36
Do końca roku: 334 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Przytulania
Przysłowia: „Koniec stycznia łagodny, luty będzie pogodny."

POGODA

wtorek
dzień: -2 do 2 C
noc: -1 do -5 C
wiatr: 0-1 m/s

środa
dzień: -6 do 0 C
noc: -7 do -3 C
wiatr: 0-1 m/s

czwartek
dzień: -3 do -1 C
noc: -2 do -5 C
wiatr: 0-1 m/s

Stara i nowa fotografia

W Domu PZKO w Stonawie odbyła się w sobotę publiczna premiera nagrodzonego w Polsce filmu dziennikarki Otylii Toboły i kamerzysty Jiřego Brzóski pt. „Stara fotografia". Jego projekcja wpisała się idealnie w odbywające się w tym dniu obchody 100-lecia czechosłowacko-polskiej wojny o Śląsk Cieszyński.

• Autorzy „Starej fotografii", kamerzysta Jiří Brzóska i dziennikarka Otylia Toboła.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

Bardzo nam zależało, żeby pokazać ten film najpierw w Stonawie. Większość bohaterów mieszka tutaj, pochodzi stąd lub w jakiś sposób jest związana z tą miejscowością – zaznaczyła Toboła, dodając, że film był już wcześniej dostępny w Internecie, natomiast w telewizji pojawi się prawdopodobnie wiosną.

Nazwa 37-minutowego dokumentu odnosi się do starej fotografii, która została wykonana 27 października 1918 roku na wiecu w Cieszynie. W filmie pojawia się jednak jeszcze jedno podobne ujęcie, zrobione w tym samym miejscu, tyle że sto lat później. – Te dwie fotografie tworzą klamrę filmu, który z jednej strony przywołuje wydarzenia związane z tworzeniem legionów, wojną czesko-polską, z drugiej zaś pokazuje, jak wygląda sytuacja w Stonawie sto lat później – przybliżyła dziennikarka. W filmie wykorzystała zarówno własne stare nagrania radiowe zawierające wspomnienia pamiętających 1919 rok stonawian, Władysława Gałuszki i Karola Polaka, jak i współczesne wypowiedzi historyków i młodych mieszkańców Stonawy. – Okazuje się, że ci ludzie mają świadomość, że to na nich spoczywa teraz obowiązek utrzymania polskości – dodała.

„Stara fotografia" powstawała przez kilka miesięcy, w czynie społecznym. Niezastąpioną rolę odegrały w niej również materiały z prywatnego obszernego archiwum filmowego kamerzysty Jiřego Brzóski. Fragment wspomnień Zofii Kirkor-Kiedroniowej związanych z fotografią z 1918 roku, jak również relację z „Głosu" dotyczącą nowej fotografii z 2018 roku, czyta Krystyna Pękała. **(sch)**

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

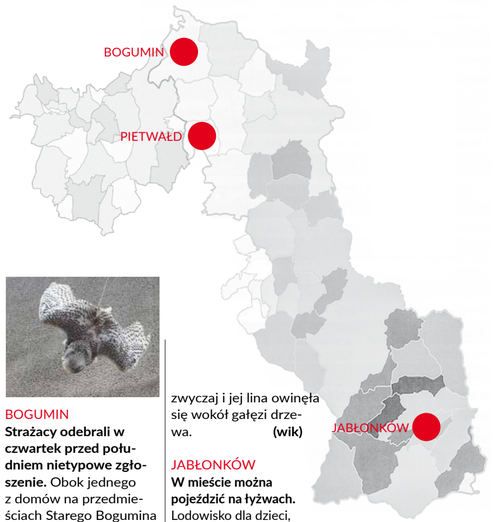

BOGUMIN
Strażacy odebrali w czwartek przed południem nietypowe zgłoszenie. Obok jednego z domów na przedmieściach Starego Bogumina wisiała bezradnie głową w dół śnieżna sowa. Ptak – zdaniem zgłaszającego – był skrępowany drutem. By do niego dotrzeć strażacy użyli samochodowej drabiny. Dzięki wysięgnikowi udało się uwolnić zwierzę, które nie odniosło żadnych obrażeń. Okazało się jednak, że sowa nie była skrępowana drutem, ale specjalną kilkudziesięciometrową smyczą, która służyła jej właścicielce podczas spacerów. Tym razem jednak roczna sowa skierowała się w innym kierunku niż zazwyczaj i jej lina owinęła się wokół gałęzi drzewa. **(wik)**

JABŁONKÓW
W mieście można pojeździć na łyżwach. Lodowisko dla dzieci, które dzięki gminie powstało za ratuszem, ruszyło w piątek. – Lodowa tafla nie jest idealna, ale nie ma to dużego znaczenia. Jeśli mieszkańcy, zwłaszcza ci najmłodsi, będą zainteresowani łyżwiarstwem, poprawimy technologię wytwarzania lodu – zapowiada magistrat. **(wik)**

PIETWAŁD
W piątek wieczorem załogi pogotowia ratunkowego interweniowały w Pietwałdzie, gdzie samochód osobowy uderzył w słup. W aucie utknął 23-letni mężczyzna. Zanim został wydobyty, ratownicy podali mu tlen oraz zabezpieczyli szyję kołnierzem ortopedycznym. Kolejne badania wykazały urazy nogi i prawdopodobnie miednicy. Po udzieleniu pomocy przedmedycznej poszkodowany został przetransportowany helikopterem do szpitala uniwersyteckiego w Ostrawie. Ratownicy udzielili pomocy także 22-letniej kobiecie, która doznała obrażeń nóg i została przewieziona do szpitala miejskiego w Ostrawie. **(wik)**

W SKRÓCIE

Energia dla niepełnosprawnych

Warsztaty chronione „Ergon", które od 15 lat zatrudniają osoby niepełnosprawne z regionu trzynieckiego, mogą rozwijać swoją działalność dzięki nowej stacji trafo. Jej fundatorem jest województwo morawsko-śląskie, które przeznaczyło na ten cel 750 tys. koron. Mający siedzibę w Końskiej „Ergon" zakupił w ubiegłym roku nowe maszyny, które jednak zwiększyły odbiór prądu i dotychczasowe przyłącze przestało wystarczać. Nowa stacja trafo rozwiązała ten problem, a nawet pozwoliła na zatrudnienie kolejnych pracowników. Dzięki temu w tej chwili w „Ergonie" pracuje 240 osób. – Na dobrej pracy zależy każdemu z nas. Tymczasem sytuacja ludzi niepełnosprawnych na rynku pracy jest jeszcze bardziej skomplikowana. Dlatego należy wspierać przedsiębiorstwa, które zatrudniają niepełnosprawnych – stwierdził morawsko-śląski wicehetman ds. socjalnych, Jiří Navrátil. **(sch)**

»Wizja« w Senacie

Strategia rozwoju polskości na Zaolziu „Wizja 2035" zostanie zaprezentowana w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej. Prezes Kongresu Polaków w RC, Mariusz Wałach, oraz prezes Zarządu Głównego PZKO, Helena Legowicz, wezmą w czwartek udział w obradach senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Wałach podkreślił, że po wielu latach będzie to pierwsza wspólna wizyta szefów obu organizacji w Warszawie, na której będą omawiane kwestie rozwoju polskości na naszym terenie.

– Chcemy przekonać senatorów, że Zaolzie ma unikalną długofalową strategię rozwoju, co naszym zdaniem jest ewenementem w środowiskach Polaków za granicą. Pragniemy podkreślić, że nastało nowe otwarcie we wzajemnych relacjach polskich organizacji na Zaolziu, że jest współpraca i zgoda. Doszło do udanej mobilizacji duchowego i materialnego potencjału własnego w postaci Funduszu Rozwoju Zaolzia, mamy sprawny system zarządzania projektami. – Prezes Kongresu wymienił najważniejsze punkty przygotowywanej prezentacji.

Prezesi KP i PZKO będą podkreślali w Komisji, że wsparcie finansowe Senatu RP jest bardzo ważne dla naszej grupy narodowej w Republice Czeskiej oraz że projekty wsparte przez Polskę zostaną sprawnie i rzetelnie rozliczone. – To jest możliwe dzięki temu, że jesteśmy w porównaniu z innymi środowiskami polonijnymi stosunkowo małą grupą i to dobrze zorganizowaną – dodał Mariusz Wałach.

Członkowie Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą otrzymają informacje o zasadach działania FRZ, o wspartych projektach, o niedawno otwartym Centrum Coworkinkowym w Czeskim Cieszynie, a także o Centrum Wspierania Projektów i innych planach na przyszłość. Wałach i Legowicz przekażą ponadto senatorom ogólną wiedzę nt. Zaolzia.

Prezes Kongresu podkreślił, że w Warszawie bardzo pozytywnie odbierany jest fakt, że doszło do zmiany w stosunkach pomiędzy Kongresem Polaków a PZKO. **(dc)**

To część naszej historii

• Moment odsłonięcia pamiątkowej tablicy na murze ewangelickiej kancelarii „na Kępie". Fot. WITOLD KOŻDOŃ

W poniedziałek w Skoczowie odsłonięto dwie tablice dedykowane wydarzeniom wojny czesko-polskiej sprzed stu lat. Jedna z nich – poświęcona dowódcy wojsk polskich, brygadierowi Franciszkowi Ksaweremu Latinikowi – zawisła na murze kancelarii parafii ewangelickiej. Drugą umieszczono na murze Szkoły Podstawowej przy ul. Mickiewicza, w której w styczniu 1919 r. mieściło się polskie dowództwo, a później szpital polowy. W uroczystości wzięła udział Janina Unicka, córka ks. Jana Unickiego, świadka i kronikarza bitwy skoczowskiej oraz Franciszek Ksawery Vetulani, praprawnuk brygadiera Latinika.

– Determinacja i odwaga polskich żołnierzy rozstrzygnęły losy wojny czesko-polskiej i myślę, że te tablice na zawsze będą upamiętniać to wydarzenie – mówił burmistrz Skoczowa, Mirosław Sitko.

– Jesteśmy zaszczyceni. To część naszej historii i część wkładu ewangelików w odzyskanie niepodległości. Oby to, co kiedyś się tutaj zaczęło, dalej kwitło. Byśmy mogli żyć w pokoju, współpracując ze sobą – mówił z kolei ks. Alfred Borski, proboszcz parafii ewangelickiej.

W dalszej części uroczystości zebrani złożyli kwiaty na grobach żołnierzy poległych w styczniu 1919 r. Oficjalnie odsłonięto też wielki mural upamiętniający bitwę skoczowską na kamienicy przy Małym Rynku.

W ramach skoczowskich obchodów stulecia wojny czesko-polskiej w środę w miasteczku odbędzie się jeszcze m.in. konferencja naukowa z udziałem polskich i czeskich historyków, natomiast w sobotę planowana jest inscenizacja historyczna odtwarzająca walki o Skoczów w 1919 r. z udziałem polskich i czeskich grup rekonstrukcyjnych.

Z kolei przedstawiciele Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej oraz Ministerstwa Obrony RC, czescy żołnierze i grupy rekonstrukcyjne, a także potomkowie brytyjskich przedstawicieli Komisji Ententy oraz burmistrz Mirosław Sitko złożyli w sobotę kwiaty i zapalili znicze na skoczowskich grobach polskich żołnierzy poległych podczas bitwy pod Skoczowem. **(wik)**

Ambasada reaguje

W niedzielę minęła 74. rocznica wyzwolenia nazistowskiego obozu Auschwitz-Birkenau. Ambasada RP w Pradze zareagowała na nazwanie obozu „polskim" na portalach internetowych denik.cz i blesk.cz.

O obchodzonym 27 stycznia Międzynarodowym Dniu Pamięci o Ofiarach Holokaustu czeski portal denik.cz napisał w niedzielę. W leadzie artykułu „Svět si připomíná oběti holokaustu. Osvětim navštívili bývalí vězni" („Świat przypomina sobie ofiary holokaustu. Oświęcim odwiedzili byli więźniowie") znalazło się sformułowanie „polský koncentrační tábor Osvětim-Březinka" („polski obóz koncentracyjny w Oświęcimiu-Brzezince").

Z kolei wcześniej, 15 stycznia, portal blesk.cz w artykule pod tytułem „Izraelci vyšlou potápěče do Dunaje. Budou hledat kostry obětí nacistického řádění" („Izraelczycy wyślą nurków do Dunaju. Będą oni szukali szkieletów ofiar nazistowskich mordów") użył nazwy „polský vyhlazovací tábor Osvětim" („polski obóz zagłady").

Na oba artykuły zareagowała Ambasada RP w Pradze na swoim koncie na Twitterze, zamieszczając w poniedziałek przed południem wpis: „Auschwitz był niemieckim nazistowskim obozem, nie polskim. Prosimy o natychmiastową korektę. Słowa mają znaczenie".

Co jakiś czas sformułowanie „polskie obozy koncentracyjne" pojawia się w zagranicznych mediach. Za każdym razem interweniuje polska dyplomacja, a w niektórych przypadkach sprawa trafia do sądu. O „polskich obozach koncentracyjnych" w przeszłości pisały już m.in. „The New York Times", „BBC" i „Die Welt". **(szb)**

Sukces dyrygentki »Melodii«

Chór Filharmonii Częstochowskiej „Collegium Cantorum" prowadzony przez Aleksandrę Zeman został nominowany do prestiżowej polskiej nagrody muzycznej „Fryderyk", którą nieprzerwanie od 1995 roku przyznaje Związek Producentów Audio Video. Zeman znana jest zaolziańskiej publiczności jako dyrygentka Chóru Żeńskiego PZKO „Melodia" z Nawsia.

Chór został nominowany w kategorii „Muzyka poważna – Album Roku Muzyka Chóralna, Oratoryjna i Operowa" za płytę „Beatus vir" z utworami kompozytora Pawła Łukaszewskiego. W tej kategorii nominacje otrzymało siedmiu wykonawców.

Nominacje do „Fryderyka" zostały ogłoszone w ub. piątek. Wyboru nominowanych spośród zgłoszonych dokonali w tajnym głosowaniu członkowie Akademii Fonograficznej. Na kolejnym etapie głosowania zostaną wyłonieni laureaci. Nagrody zostaną wręczone w marcu w Katowicach, gdzie ze względu na jubileuszową, 25. edycję konkursu, przez trzy dni będą trwały wydarzenia muzyczne: Gala Muzyki Rozrywkowej i Jazzu, Festiwal „Fryderyk" oraz Gala Muzyki Poważnej. **(dc)**

• Płyta nominowana do nagrody.
Fot. ARC

Jak Bal, to Śląski

Jak zabawa, to w swojskim towarzystwie i na swojską nutę. W piątek w czeskocieszyńskiej „Strzelnicy” odbył się 54. Bal Śląski. Po raz 54. prowadził go prof. Daniel Kadłubiec.

Beata Schönwald

Zaczynaliśmy w Mistrzowicach na Fibakówce. Atmosfera była nieprawdopodobna. Były to takie wiejskie bale, na których znali się wszyscy. Tu wprawdzie też znają się wszyscy, ale jest to już miasto i ten bal zmienił charakter na bardziej mieszczański – zauważył organizator Bali Śląskich, prof. Daniel Kadłubiec.

Tak jak dawniej ludzie garnęli się na Bal Śląski drzwiami i oknami, również w piątek przyszli się bawić na Strzelnicę zarówno miejscowi, jak i goście z bliska i z daleka. – Przychodzimy tu regularnie, ponieważ ten bal ma wszystko, co bal mieć powinien. Są więc fantastyczni ludzie, których się zna, fantastyczna zabawa, z której człowiek czerpie tyle energii, że chociaż nad ranem ciało boli, to dusza nadal śpiewa – przekonywała burmistrz Czeskiego Cieszyna, Gabriela Hřebačkowa. Za kolejne atuty Balu Śląskiego uznała wspaniałe kapele i zespoły, pielęgnowanie tradycji regionalnych oraz to, że ten bal wciąż organizują ludzie z potrzeby serca, bezinteresownie za „Bóg zapłać”.

Potwierdzeniem tego, że Bal Śląski cieszy się popularnością na obu brzegach Olzy, była obecność na sali gości z Pszczyny, Zlina, Bielska-Białej, Katowic czy Gliwic. – Jesteśmy po raz trzeci. Mieszkamy co prawda w Katowicach, to jednak nie znaczy, że nie mamy związków z Cieszynem. W Cieszynie się urodziłem, a moja mama chodziła do jednej klasy w gimnazjum z prof. Kadłubcem – tłumaczył Bogdan Szuścik. Na bal do Czeskiego Cieszyna zaprosiła go razem z żoną kuzynka ze Stanisłowic. Dlaczego wrócili tu ponownie? – Ze względu na atmosferę, różnorodność, to, że tu są nie tylko tańce, ale też występy, śpiewy, konkursy, a nawet taniec kotylionowy, który pamiętam ze szkoły podstawowej, a z którym poza Zaolziem nigdy więcej się już nie spotkałam. Po prostu takiego balu nigdzie indziej nie uświadczyliśmy – podkreśliła Lidia Szuścik.

Tańce, śpiewy, wykwintny bufet, serdeczność, to wszystko towarzyszyło 54. Balowi Śląskiemu na Strzelnicy. Najpierw, jeszcze w foyer była powitalna miodula, potem w sali balowej oficjalnie przywitał gości prof. Daniel Kadłubiec. Program rozpoczął się na cieszyńską nutę od występu ZPiT „Suszanie”, którego tancerze poprowadzili również inauguracyjnego poloneza. Do tańca grała orkiestra „Rivieras”, zaś w bocznej salce na swojską nutę przygrywała kapela „Nowina”. Gwoździem programu był natomiast występ tryskającego wręcz energią zespołu „Puls” z Preszowa na Słowacji. To, co pokazali jego tancerze w dwóch 20-minutowych odsłonach, na długo pozostanie w pamięci większości balowiczów.

Tymczasem Janusz Bilski zapamięta 54. Bal Śląski jako ostatni bal na Zaolziu w roli konsula generalnego RP w Ostrawie. – Bywałem na wielu balach. Z jednej strony dlatego, że był to obowiązek służbowy, z drugiej jednak nie ukrywam, że była to dla mnie bardzo duża przyjemność i możliwość odpoczęcia po ciężkim tygodniu pracy – przyznał ustępujący konsul.

Bal Śląski i jego tradycyjny polonez.

„Puls” pokazał najwyższą klasę.

ZPiT „Suszanie” zatańczyli po cieszyńsku. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

WYDANO NAD WISŁĄ

KSIĄŻKA

Michelle Cuevas

Jak hodować i karmić domową czarną dziurę

Nasza Księgarnia

Czym jest czarna dziura: pojęciem wyłącznie astronomicznym czy po prostu wielką tęsknotą za zmarłym ojcem? Pewnego dnia Stella Rodriguez, marząca o podboju kosmosu, znajduje obok kontenera na śmieci... czarną dziurę. Postanawia się nią zaopiekować. Sprawa z pozoru wydaje się prosta – skoro można przygarnąć bezpańskiego psa czy kota, to dlaczego nie można zrobić tego samego z czarną dziurą. Oczywiście, że można, pod warunkiem, że popuścimy wodze fantazji. Uwaga, musimy być jednak czujni, bo czarna dziura jest w stanie pochłonąć wszystko. Ma to swoje złe i dobre strony. Kiedy będziemy chcieli pozbyć się znienawidzonej brukselki, po prostu poczęstujemy nią Czarka (tak Stella pieszczotliwie nazwała czarną dziurę), zje także prace plastyczne młodszego brata, płyty winylowe, worki ze śmieciami, a nawet 147 krasnali ogrodowych. Mało tego, czarna dziura jest nawet w stanie pochłonąć strony książki; rozdział 20 to większości puste czarne kartki.

Książka „Jak hodować i karmić domową czarną dziurę” to pozycja dla każdego – dla dzieci oraz ich rodziców. Może pełnić funkcję terapeutyczną. Stellę Rodriguez wyprowadziła, jak sama przyznała, z najmroczniejszego mroku. Dam sobie rękę uciąć, że każdy, kto przeczyta najnowszą pozycję amerykańskiej pisarki, znajdzie same pozytywy i spojrzy na świat inaczej, niż przed lekturą.

Czarna dziura – może to i brzmi strasznie, ale Michelle Cuevas udowadnia, że każdy może ją oswoić, podobnie jak nasze codzienne lęki i troski. Musimy tylko bardzo tego chcieć.

●●●

KSIĄŻKA

Ruta Sepetys

Sól morza

Nasza Księgarnia

II wojna światowa zbliżała się do końca. MS Wilhelm Gustloff, statek z uciekinierami, wypłynął w swój ostatni rejs 30 stycznia 1945 roku. Miał przebyć trasę z Gdyni do Kolonii, na jego pokładzie znajdowali się uchodźcy, głównie z Niemiec, uciekający przez Armią Czerwoną. O godz. 21.16 czasu pokładowego, na wysokości Łeby, w statek uderzyły trzy torpedy wystrzelone przez radziecki okręt podwodny S-13. Zginęło blisko 7000 osób. O tej największej morskiej tragedii mówi się jednak mniej niż chociażby o zatonięciu „Titanica”.

Dzięki Rucie Sepetys wracamy do mrocznych wydarzeń końca II wojny światowej. Akcja powieści rozpisana jest na cztery głosy. To cztery młode osoby, mieszkające w różnych europejskich krajach: Joana, pielęgniarka z Litwy, Emilia, Polka ze Lwowa, Florian, konserwator zabytków z Niemiec oraz niemiecki marynarz Alfred. Każdy kryje w sobie jakąś tajemnicę, którą za wszelką cenę chce zatrzymać tylko dla siebie. Do czasu jednak. Ich losy splatają się w jedną całość już w drodze na Wilhelma Gustloffa. Żeby przetrwać, każdy z bohaterów musi pogodzić się z faktem, że dotąd najpilniej strzeżona tajemnica stanie się udziałem nie tylko jego samego. Wszyscy marzą o tym, żeby przetrwać, porzucić to, co już było, choć nie jest to proste. – Obiecałam matce, że będę patrzeć w przyszłość, lecz potajemnie marzyłam o powrocie do przeszłości – mówi Joana. Do przeszłości, jak możemy się tylko domyślić, nieskażonej II wojną światową, spokojnego dzieciństwa i młodości w gronie kochanych osób.

Ruta Sepetys pisze, że wina jest myśliwym. Podobnie jak los, wstyd i strach. Na ten ostatni, tak powszechny w czasie nie tylko opisywanych wydarzeń, ale całego konfliktu wojennego, nie ma lekarstwa.

„Sól morza” to świetnie napisana książka historyczna, czy wręcz historyczno-obyczajowa. Jej siła tkwi także w tym, że poznając skomplikowaną historię każdego z bohaterów, nie zastanawiamy się, jakiej jest narodowości, jakie brzemię niesie, ale czy stanie na wysokości zadania i dotrzyma powierzonej tajemnicy. W końcu pojęcie takie, jak „człowieczeństwo” nie zna granic.

Tomasz Wolff

Zdjęcia: ARC

Muzyczna uczta

Mateusz jest bratem Jana, Karola i Marcina, Lidia jest ciocią Franciszka, a Marek kuzynem Barbary. Wszystkich łączy muzyka. W piątkowy wieczór w kościele ewangelickim Na Niwach w Czeskim Cieszynie zabrzmiały kolędy w wykonaniu rodziny Pospieszalskich. Wydarzenie zostało zorganizowane dzięki wsparciu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”. „Głos” był partnerem medialnym.

Tomasz Wolff

Rodzina Pospieszalskich jeździ z kolędami po całej Polsce od wielu lat. Podczas ostatniej trasy koncertowej odwiedziła także miejsca poza ojczyzną, gdzie żyją Polacy. Stąd ich obecność na Litwie oraz w Republice Czeskiej. – Witam serdecznie wszystkich, którzy pojawili się w kościele, aby posłuchać w ten mroźny wieczór pięknej i mocnej muzyki, która cofnie nas trochę w czasie i – mam nadzieję – popchnie do przodu. To dla nas zaszczyt, że możemy dziś gościć takich muzyków, z pierwszej ligi muzyki polskiej – mówił, witając gości, Marcin Piętak, pastor zboru Na Niwach.

– To wydarzenie jest okazją, żeby świętować zakończony właśnie dziś Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan. W ostatni poniedziałek w naszym kościele odbyło się nabożeństwo ekumeniczne, w którym wzięło udział wielu przewodników z różnych Kościołów chrześcijańskich w naszym mieście. Spotykamy się dziś więc, aby razem świętować śpiewem to, że Jezus przyszedł do każdego człowieka, narodził się w bardzo małym mieście, na peryferiach świata. Chociaż nie wszyscy wyznają wiarę w jego bóstwo, jednak każdemu chce przynieść pokój i radość w sercu – stwierdził z kolei ksiądz Robert Borski, wikary parafii rzymskokatolickiej.

Piątkowy koncert trwał blisko dwie godziny. Zabrzmiały kolędy bardzo znane („Przybieżeli do Betlejem”, „Mizerna cicha”, „Gdy śliczna panna” czy „Nie było miejsca dla Ciebie”), choć wiele w zupełnie nowych, często bardzo ekspresyjnych i radosnych aranżacjach, ale też i takie, które rzadziej słychać w polskich domach („Północ już była”). Pierwszym utworem była kolęda „Wśród nocnej ciszy”, szczególna dla muzycznej rodziny Pospieszalskich. – Otwierała nasze domowe jasełka – mówił Jan Pospieszalski, muzyk i jednocześnie konferansjer koncertu. – Dopiero po latach zrozumiałem, że rodzice chcieli przez nią przekazać nam świadectwo wiary, że Jezus przychodzi do nas jako małe dzieciątko – dodał muzyk, który zwrócił także uwagę, że Polacy są mistrzami świata, jeżeli chodzi o kolędy. – Żaden inny naród nie stworzył ich tak wielu – podkreślił Jan Pospieszalski.

Rodzina Pospieszalskich podbiła serca publiczności żywiołowością, autentycznością, zróżnicowanym repertuarem, ale także bogatym instrumentarium. Dla wszystkich muzyków praktycznie żaden instrument nie ma tajemnic, dlatego każdy z nich występował co rusz w nowej roli. Pospieszalscy sporo także improwizowali. W rozmowie z „Głosem” Mateusz Pospieszalski (cały wywiad ukaże się już wkrótce na naszych łamach) przyznał, że wiele improwizacji rodzi się dopiero na scenie. Na taką zabawę z muzyką mogą sobie jednak pozwolić ludzie, którzy się nią po prostu bawią.

Piątkowy koncert odbył się dzięki wsparciu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”. W organizację włączyły się Kościoły rzymskokatolicki oraz ewangelicki Na Niwach. Większość obowiązków organizacyjnych wziął na swoje barki Ryszard Fajkus. Wydarzenie zakończyło się zaś kolędą do słów księdza Jana Twardowskiego. Pospieszalscy chórem zaśpiewali: „Daj nam Boże wiarę, wiarę zawsze żywą, zdrowie na święta, zdrowie wciąż na święta, dla bliskich cierpliwość”.

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Koniec świata z tym komputerem

Przybyli w niedzielne popołudnie do sali gródeckiego Domu PZKO – niemal dwieście osób z bliższej i dalszej okolicy – byli świadkami historycznego wydarzenia. Oto po blisko czterdziestu latach przerwy doszło do reaktywacji teatru amatorskiego w Miejscowym Kole, a wszystko za sprawą komputera oraz dwójki „starzików".

Jarosław jot-Drużycki

„Starzik, Starka i komputer" – tak zatytułowany był bowiem trzyaktowy spektakl autorstwa i w reżyserii Kazimierza Cieślara, dyrektora miejscowej polskiej podstawówki. Treść banalnie prosta. Święta, po spożyciu wieczerzy wigilijnej. Starsze małżeństwo wyciąga spod choinki prezenty, ale wśród tych tradycyjnie przewidywalnych jak piżama czy papucie, znajdują jeszcze dwa ogromne pudła, w których mieści się olbrzymi komputer i monitor. Co począć z takim podarunkiem od ukochanych wnucząt? I tu historia nabiera przyspieszenia, albowiem okazuje się, że komputer jest tylko pretekstem, aby... Ale nie zdradzajmy fabuły. Dość, że całość okraszona jest żartami językowymi i satyrycznym spojrzeniem na Gródek i jego mieszkańców, co wzbudza salwy śmiechu na widowni.

• **Spektakl „Starzik, Starka i komputer".** Fot. JAROSŁAW JOT-DRUŻYCKI

I nie ma co się dziwić. Cieślar bowiem lubi odwoływać się w swoich tekstach do gródeckiej współczesności, gdyż jest on – o czym może poza miejscowymi mało kto wie – autorem kilku spektakli, w których grali jego uczniowie, chociażby z okazji 120-lecia szkoły. Stąd na niedzielnym przedstawieniu sporo się można było o Gródku dowiedzieć. Już samo nazwisko Starzika, Turorń, nie jest bez znaczenia, gdyż należy ono do bardziej popularnych we wsi. W dialogach jest mowa o sklepie pani Medkowej czy komputerowej firmie AWOR (o której Starzik nie powie inaczej niż „Iawor"), której właściciele mieszkają we wsi rycerza Bełka, a wreszcie o sławetnej „aptece" w PZKO, gdzie emeryci płci męskiej regularnie chadzali się „podleczyć", albo przynajmniej skorzystać z produkowanych w Noszowicach „stabilizatorów".

A skąd pomysł na taki temat? Cieślara zainspirował jego nieżyjący już ojciec, który miał awersję do wszystkich technicznych nowinek i – podobnie jak bohaterowie spektaklu – na komputer nie mówił inaczej jak „gramofon".

– Tak myślałem, że gdyby to on dostał w prezencie komputer, to byłby koniec świata – powiedział „Głosowi" autor. – A druga inspiracja, bo temat ten chodził mi od dwóch lat po głowie, że tego nikt wcześniej nie poruszył. Te inne sztuki teatralne, które są grane na naszym terenie, to jest głównie wspominanie starych czasów, a ja, jak wiadomo, nigdy nie robię tego, co robią inni.

Radości po spektaklu nie krył prezes gródeckiego PZKO Stanisław Wolny, który wcielił się w tytułowego Starzika, a przed czterdziestu laty grał również w ostatnim spektaklu ówczesnego teatru amatorskiego.

– To było takie moje ciche marzenie, żeby rozwinąć większą działalność naszego Koła i najprostsze co można było zrobić, to byłby teatr.

A do stworzenia przybytku Melpomeny w Gródku, poza tradycją sięgającą 1905 roku, są mocne podstawy, gdyż od lat Wolny wraz z Anną Łacek (Starka) i Pawłem Pilchem (Sąsiad) tworzą kabaret „My", który prezentuje scenki na dorocznym „Tłoczyniu kapusty". Tym razem do sztuki Cieślara udało się jeszcze pozyskać Roberta Dronga (Technik komputerowy), Karolinę Medek (Wnuczka) oraz ucznia drugiej klasy gimnazjum Słowackiego w Czeskim Cieszynie Marka Kwaczka (Wnuk). I całą tę gródecką trupę będzie można zobaczyć raz jeszcze na scenie miejscowego Domu PZKO już w najbliższą sobotę, 2 lutego o godz. 15.00. Nie jest tylko do końca pewne, jak to będzie z apteką, ale „stabilizatorów" raczej nie powinno w przerwie zabraknąć. ◢

Inny Kopciuszek, sorry

Karwiński Teatrzyk bez Kurtyny wystawił w niedzielę w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie swoje premierowe przedstawienie. Była nim bajka muzyczna dla dorosłych pod intrygującym tytułem „Kopciuszek sorry jako". – Z tradycyjnym Kopciuszkiem ma niewiele wspólnego, sorry jako – zaznaczyła zaraz na wstępie narratorka, Janina Fierla.

Janina Fierla kiedyś przygotowywała szkolne przedstawienia i okolicznościowe akademie. Obecnie, będąc na emeryturze, bawi się w teatr ze swoimi dawnymi uczniami, absolwentami frysztackiej podstawówki. – Każdy z nas występował kiedyś na scenie. Postanowiliśmy powrócić do tych czasów, choć na co dzień robimy zupełnie coś innego – powiedziała Halina Chudík, odtwórczyni Kopciuszka.

Scenariusz do nowatorskiego „Kopciuszka" powstawał na zasadzie burzy mózgów. – Padały pomysły niedorzeczne, fantastyczne, zabawne. Bogdana Najder wszystkie je zapisywała i na tej podstawie stworzyła scenariusz – zdradziła Fierla. – Nawiązywałam do Brzechwy, choć muszę przyznać, że z pierwotnego „Kopciuszka" zostało bardzo niewiele. Samo pisanie szło mi bardzo szybko. Przelałam na papier moje marzenia, tęsknoty – przyznała Najder. W rezultacie powstał spektakl dowcipny i inteligentny zarazem, wywołujący salwy śmiechu i dający do myślenia, spektakl, chociaż oparty na starej baśni, to na wskroś nowoczesny, bo osadzony w aktualnej sytuacji społecznej i politycznej.

W związku z tym również jego bohaterowie różnili się charakterami od tych znanych nam z baśni braci Grimm. Kopciuszek z idealną sylwetką, bezczelną miną i wygórowanymi ambicjami nie wzbudzał współczucia i widz był raczej skory utożsamić się z jego walczącymi z nadwagą przyrodnimi siostrami lub „złą" macochą starającą się obudzić dawne uczucie u zobojętniałego męża. Nie było też w karwińskiej adaptacji „Kopciuszka" tradycyjnego finału z weselem, bo królewicza nie pociągała płeć przeciwna, Kopciuszek zaś wyżej od zamążpójścia postawił na karierę w pałacu królewskim.

Karwiński „Kopciuszek sorry jako" to spektakl pod wieloma względami oryginalny i zasługujący na wysoką ocenę. Wystarczy wspomnieć, że cały scenariusz napisany został wierszem (mimo to nie przypomina prymitywnej rymowanki), że chodzi o baśń musicalową z bardzo dobrze odśpiewanymi partiami solowymi – adaptacjami polskich i czeskich hitów, że nie ma w nim pustych miejsc, a aktorzy już za pierwszym razem doskonale pamiętali swoje role.

– Już teraz chodzi mi po głowie pięć nowych pomysłów na przedstawienia – zdradziła po spektaklu Bogdana Najder. Wszystko jednak wskazuje na to, że zanim karwiński zespół pochyli się nad nimi, jeszcze nieraz będzie musiał wystawić swojego „Kopciuszka" w innych kołach PZKO. Sorry jako. **(sch)**

Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

POLSKI BIZNES (13)

Sklep dla kreatywnych

Sklep Zofii Iwanuszek w Czeskim Cieszynie to klimatyczne miejsce. Godzinami można by przebierać w drobiazgach. Trochę fantazji i wyczarujemy piękne dekoracje oraz przedmioty cieszące oko.

Właścicielka „Creativu" przyznaje, że pomysł na sklep z artykułami kreatywnymi zrodził się w jej głowie, kiedy była na urlopie macierzyńskim ze starszą córką, teraz już gimnazjalistką. W wolnym czasie lubiła prace ręczne, takie jak farbowanie czy batikowanie koszulek. Brała udział w kursach, na których zapoznawała się z nowymi technikami, a także zbierała informacje o materiałach, pomocach i szablonach, dzięki którym nawet niezbyt uzdolniona artystycznie osoba może stworzyć coś fajnego. Wówczas, przed kilkunastu laty, specjalne sklepy z artykułami kreatywnymi znajdowały się tylko w dużych miastach.

Po urlopie macierzyńskim pani Zofia nie wróciła do pracy w biurze, lecz razem z mężem założyła sklep. Mieszka w Wędryni, lecz na siedzibę sklepu wybrała Czeski Cieszyn, który stanowi centrum regionu. Okazało się, że był to dobry wybór, ponieważ do „Creativu" mają niedaleko zarówno klienci z Trzyńca czy Karwiny, jak i z Polski.

Pierwszy wynajmowany przez panią Zofię miniaturowy lokal mieścił się przy ul. Dworcowej. Później przeniosła się do większych pomieszczeń w pobliżu podjazdu kolejowego i wreszcie do jeszcze większych – przy ul. Alša – po drugiej stronie torów kolejowych.

– Zaczynałam od farb do malowania tkanin i szkła, do tego doszły koraliki i różne elementy do tworzenia biżuterii. Stopniowo poszerzałam asortyment – zdradza Iwanuszek. Dzisiaj w jej sklepie można kupić materiały, półprodukty i pomoce do najróżniejszych technik kreatywnych. Właścicielka sklepu od pewnego czasu organizuje także kursy poświęcone różnym technikom. Niektóre odbywają się bezpośrednio w jej sklepie, inne „na wyjeździe", na przykład w szkołach czy przedszkolach. Bywa na przykład gościem w polskim przedszkolu w Gnojniku. Malowanie na tkaninach, plecenie koszyków, praca z koralikami, decoupage – to niektóre z technik, których uczy pani Zofia.

Największy ruch w interesie przypada na okres przed świętami Bożego Narodzenia i przed Wielkanocą. Rekordowym miesiącem jest listopad. Wtedy panie zaopatrują się w materiał do tworzenia dekoracji świątecznych. Klientelę stanowią głównie kobiety, choć mężczyźni także zaglądają do „Creativu". Plastycy kupują na przykład farby akrylowe, niektórzy panowie lubią tworzyć modne ostatnio bransoletki z kamieni.

W sklepie pani Zofii można kupić także nietuzinkowe podarunki na różne okazje, przede wszystkim wyroby z ceramiki oraz biżuterię. Wszystkie mają czeskie pochodzenie i zaliczają się do rękodzieła. Na wyroby produkowane seryjnie nie ma miejsca w tym sklepie. – Takie rzeczy kupuję na dużych jarmarkach w Czechach, gdzie bywa nawet 200-300 stoisk – opowiada Iwanuszek.

Prócz sklepu stacjonarnego pani Zofia prowadzi także sklep internetowy, choć przyznaje, że trzeba poświęcić dużo czasu, by strona internetowa była aktualna i przyciągała nowych klientów. Do „Creativu" przychodzą ludzie głównie po materiał do własnej pracy kreatywnej, lecz zdarzają się także klienci, dla których pracownice sklepu wykonują biżuterię na zamówienie, z wybranych przez nich materiałów.

Cechą specyficzną sklepu z artykułami kreatywnymi jest mnóstwo drobiazgów w „halerzowych" cenach, które trzeba popakować do woreczków po pewnej liczbie sztuk i zapisać w komputerowej ewidencji. Chociażby koraliki i inne drobne elementy. Przygotowanie towaru na sprzedaż pochłania mnóstwo czasu. – Czasem się śmieję, że może lepiej byłoby sprzedawać telewizory – żartuje pani Zofia.

Choć prowadzenie sklepu o takim profilu ma, jak każda praca, swoje plusy i minusy, Zofia Iwanuszek jest zadowolona ze swojego wyboru. – Wciąż lubię tę pracę, a klienci, którzy przychodzą do naszego sklepu, są na ogół mili – podsumowuje. **(dc)**

Fot. DANUTA CHLUP

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 2005

Liczba pracowników: 4

Kontakt:
CREATIV Iwanuszková, s.r.o.
ul. Alšova 1519
Czeski Cieszyn

Tel. 731 361 034

www.creativ-shop.cz

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Renty dla wdów i wdowców

W ubiegłym roku żyło w naszym kraju ponad 2,8 mln emerytów i rencistów. Renty inwalidzkie otrzymywało ok. 424 tys. mężczyzn i kobiet, renty wdowie – ponad 600 tys. osób.

Warto wiedzieć, że renty wdowiej nikt nie otrzyma u nas automatycznie. Trzeba o nią wystąpić. Stosowny kwestionariusz pomogą wypełnić pracownicy Powiatowego Zarządu Ubezpieczenia Socjalnego (Okresní správa sociálního zabezpečení). Szczegółowych informacji dotyczących np. niezbędnych dokumentów można zaczerpnąć na infolinii, pod bezpłatnym numerem 800 050 248. Jeżeli osoba zmarła nie otrzymywała jeszcze emerytury, wdowie lub wdowcowi potrzebne będą m.in. zaświadczenia o przebiegu studiów osoby zmarłej, o odbytej przez nią zasadniczej służbie wojskowej, a także akty urodzenia dzieci i inne dokumenty.

Renta wdowia przysługuje małżonkowi lub małżonce tylko pod warunkiem, że z osobą zmarłą faktycznie pozostawali we wspólnocie małżeńskiej. Długość trwania małżeństwa nie ma jednak znaczenia, podobnie jak miejsce zamieszkania małżonków. Jeżeli związek dwóch osób był konkubinatem lub związkiem partnerskim, renta wdowia po śmierci jednej z nich nie przysługuje. Także wtedy, gdy w związku wychowały się dzieci.

Wiele osób żywi błędne przekonanie, że w przypadku rent wdowich długość tzw. okresu składkowego, czyli czas opłacania składek ubezpieczenia socjalnego przez osobę zmarłą, nie odgrywa żadnej roli. W rzeczywistości jest to fakt niezwykle istotny. Często bywa tak, że renty wdowiej nie otrzyma kobieta, której zmarły mąż był długo bezrobotny, tudzież nie zdążył uzbierać potrzebnych lat składkowych. Długość okresu składkowego nie odgrywa roli wtedy, gdy śmierć męża lub żony nastąpiła w wyniku wypadku przy pracy. Nieprawdą jest też to, że renta wdowia zostaje przyznana na czas nieokreślony. W rzeczywistości świadczenie to przysługuje zasadniczo przez okres jednego roku od śmierci małżonka, a pod pewnymi warunkami określonymi ustawowo także po upływie tego okresu. Na przykład wtedy, gdy osoba otrzymująca rentę opiekuje się dzieckiem albo rodzicami (własnymi lub zmarłego współmałżonka). A także wówczas, gdy sama posiada trzeci stopień niepełnosprawności lub gdy osiągnęła określony ustawą wiek.

Jeżeli osoba otrzymująca rentę wdowią ponownie zawrze związek małżeński, traci prawo do takiego świadczenia. Fakt zawarcia małżeństwa należy zgłosić w terminie do 8 dni w Czeskim Zarządzie Ubezpieczenia Socjalnego.

Myli się ten, kto myśli, iż renta wdowia będzie taka sama, jak emerytura, którą wcześniej otrzymywał zmarły małżonek. Niestety trzeba pogodzić się z tym, że świadczenia będą o wiele niższe. Ustalenie wysokości renty wdowiej jest stosunkowo skomplikowane, pomóc może w tym np. kalkulator znajdujący się na stronie internetowej Czeskiego Zarządu Ubezpieczenia Socjalnego. Podobnie bowiem jak w wypadku zwykłych emerytur, także renty wdowie składają się z dwóch części. Z kwoty bazowej, która w ub. roku wynosiła 2700 koron, a w roku bieżącym już 3270 koron, i z kwoty procentowej, która jest uzależniona między innymi od osiąganych dochodów i od długości okresu ubezpieczenia osoby zmarłej.

Posłużmy się przykładem kobiety, która owdowieje w 2019 roku. Na razie sama jest aktywna zawodowo, nie otrzymuje żadnej emerytury ani renty. Jej zmarły mąż był już jednak emerytem i otrzymywał emeryturę w wysokości 14 640 koron miesięcznie. Z tej sumy 11 370 koron stanowiła kwota procentowa, a 3270 – kwota bazowa. Kobiecie będzie przysługiwać kwota procentowa renty wdowiej w wysokości 5685 koron – czyli 50 proc. z 11 370 koron. Renta wdowia kobiety będzie wynosić 8955 koron miesięcznie (5685 koron plus kwota bazowa w wysokości 3270 koron).

Jeżeli owdowieją kobieta lub mężczyzna, którzy otrzymują już emeryturę zwyczajną, wcześniejszą lub rentę inwalidzką, mogą liczyć na rentę wdowią, która jednak w żadnym wypadku nie osiągnie wysokości emerytury zmarłego małżonka lub małżonki. Także wówczas sposób obliczania nowego świadczenia jest dość skomplikowany.

Widać to chociażby na następującym przykładzie: Kobieta, która otrzymuje własną emeryturę w wysokości 11 010 koron (kwota procentowa – 7740 koron, kwota bazowa – 3270 koron), postanowiła wystąpić o emeryturę po zmarłym mężu. Ten pobierał emeryturę w wysokości 13 110 koron (9840 + 3270). Wdowia renta obliczona na podstawie emerytury męża wynosi 4920 koron (50 proc. bazy procentowej). Kobieta-emerytka otrzymywać będzie jednak miesięcznie 13 470 koron (do jej wcześniejszych świadczeń emerytalnych zostanie doliczona połowa emerytury wdowiej po mężu, czyli 2460 koron).

Podobnie jak emerytury także renty inwalidzkie i wdowie zostały w 2019 roku zwaloryzowane. ◢

SPORT

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

N. WESELI – KARWINA 24:25

Do przerwy: 9:10. Karwina: Mokroš, Marjanović – Brůna 6, Monczka 1/1, Chudoba, Nedoma 4, Zbránek 2, Solák 3, Jan Užek 4, Piątek 1, Nantl, Mucha, Plaček, Růža, Zamarski, Chosik 4. Szczypiorniści Banika Karwina po wygranej na parkiecie Nowego Weseli umocnili się na prowadzeniu w ekstraligowej tabeli. – Rywal pokazał klasę. Wszystkie kluby mają w hali w Nowym Weseli ciężką przeprawę – stwierdził szkoleniowiec Karwiny, Marek Michalisko. Losy spotkania ważyły się do końcowych sekund. W finale ofensywnego widowiska obrońcy Banika zatrzymali kilka groźnych kontrataków. Gospodarze z ostatniej desperackiej akcji trafili zaledwie w ścianę Banika. Lokaty: 1. Karwina 23, 2. Pilzno 22, 3. Jičín 19 pkt. W niedzielę 3. 2.: Karwina – Koprzywnica (10.30). **(jb)**

W SKRÓCIE

UDANY DEBIUT PIĄTKA. Krzysztof Piątek zadebiutował w weekend w piłkarskiej Serii A w barwach AC Milan w zremisowanym 0:0 meczu z Napoli. Najdroższy polski piłkarz w historii wszedł na boisko w 72. minucie, zmieniając Patricka Cutronego. Piątek w roli zmiennika pokazał się w meczu z korzystnej strony. Raz doszedł do czystej pozycji sam na sam z bramkarzem, nieźle radził sobie również w roli „przyczajonego tygrysa" na granicy pola karnego.

●●●

STOCH: ZABRAKŁO SIŁ. Kamil Stoch zajął szóste miejsce w niedzielnym konkursie Pucharu Świata w skokach narciarskich w Sapporo. Zmagający się z chorobą polski skoczek nie był w stanie nawiązać równej walki z czołówką. – Uważam, że moje skoki były na dobrym poziomie technicznym, ale niestety sił brakowało – powiedział Stoch. Dwa oczka wyżej, na czwartej pozycji, uplasował się powracający do dobrej formy Piotr Żyła. Triumfował Austriak Stefan Kraft. **(jb)**

Poszukiwacze zaginionego słońca

Do rozpoczęcia rewanżowej rundy Fortuna Ligi pozostało niewiele czasu. 8 lutego piłkarze Banika Ostrawa zmierzą się na wyjeździe z Duklą Praga, a MFK Karwina 9 lutego podejmuje w derbach Opawę. Do tego czasu wszystko musi być pozapinane na ostatni guzik.

Janusz Bittmar

• Piłkarze Banika w pierwszym meczu w Turcji pokonali Pogoń Szczecin 1:0. Fot. fcb/facebook

Zespół Banika Ostrawa od zeszłego tygodnia przebywa na zgrupowaniu w Turcji. Riwiera Turecka w ostatnich dniach zamieniła się jednak w prawdziwe piekło – wichura z deszczem siały popłoch wśród miejscowych właścicieli hoteli, którzy obawiali się najgorszego: dodatkowych inwestycji przed startem letniego sezonu. W tym chaosie piłkarze Banika zaliczyli dwa mecze kontrolne – zremisowany 3:3 pojedynek z Koroną Kielce i bezbramkowe spotkanie z FK Lwów. – Zespół pokazał charakter. Zagraliśmy w trudnych warunkach, na ciężkim terenie. Więcej było rzecz jasna walki, aniżeli pięknego futbolu – stwierdził szkoleniowiec Ostrawy, Bohumil Páník. Na zakończenie zgrupowania, w najbliższy czwartek, ostrawianie zmierzą się w Turcji z zespołem FK Orenburg. Jak na razie na liście piłkarskich zakupów Banika widnieje tylko Nemanja Kuzmanović. Serbski napastnik w meczu z Koroną zdobył pierwszego gola w nowym zespole. Dyrektor sportowy Banika, Marek Jankulovski, na pytania dotyczące kolejnych wzmocnień kadrowych, tajemniczo milczy. – Zależy nam na wzmocnieniu kadrowym, ale nie za wszelką cenę – stwierdził Jankulovski. Przymierzany do gry w Baniku David Puškáč wybrał Bohemians, a były napastnik Lazio Rzym Libor Kozák trafił do Liberca.

Karwiniacy po powrocie z obozu w Słowenii mogą zacierać ręce z radości. W Słowenii obyło się bez nerwówki, kapryśnej pogody, a mecze sparingowe podopieczni trenera Norberta Hrnčára zaliczyli na naturalnej murawie. W trakcie drogi powrotnej na Zaolzie karwiniacy zmierzyli się towarzysko z węgierskim klubem Zalaegerszeg TE. Gospodarze zwyciężyli 2:1, wykorzystując błędy karwińskiej defensywy czującej w nogach trudy zgrupowania. – Od poniedziałku trenujemy już pod kątem pierwszej kolejki wiosennej Fortuna Ligi – zdradził nam Hrnčár. Nad Olzą przygotowuje się z zespołem wszystkich pięciu nowych piłkarzy, włącznie z pozyskanym z francuskiego SM Caen napastnikiem Christianem Kouakou. Dobrze dysponowany szybkościowo piłkarz z Wybrzeża Kości Słoniowej mógłby być dżokerem Karwiny w walce o uratowanie pierwszoligowej skóry. – Powoli aklimatyzuję się w drużynie. Będzie dobrze – zdradził zawodnik, cytowany przez oficjalną stronę karwińskiego klubu. W najbliższy piątek karwiniacy w sprawdzianie generalnym podejmują na Miejskim Stadionie w Raju GKS Tychy. – Początek meczu o godz. 15.00. Zapraszamy kibiców – poinformował „Głos" Adam Januszek, rzecznik prasowy klubu.

Lekturą, która wywarła na mnie największy wpływ, była książka „Mały Książę"

Justyna Kowalczyk, biegaczka narciarska, dwukrotna złota medalistka olimpijska

Pobiegli dla Jasia

Narciarze wszystkich pokoleń uczcili w miniony piątek pamięć Jasia Konderli, bystrzyckiego animatora sportu, niestrudzonego miłośnika biegówek i ruchu na świeżym powietrzu.

Janusz Bittmar

• Młodzi narciarze na starcie. Fot.JANUSZ BITTMAR

12. edycja Memoriału Jasia Konderli mogła się odbyć dzięki przychylności... zimy. Rok wcześniej śniegu w Bystrzycy było jak na lekarstwo, dlatego organizatorzy z PSP im. Stanisława Hadyny, MK PZKO i Gminy Bystrzyca byli zmuszeni zrezygnować z tej popularnej imprezy. – Zaangażowaliśmy wszystkie siły, włącznie z meteorologicznymi, żeby dobrze przygotować trasę do zawodów – powiedział „Głosowi" Roman Wróbel, wójt Bystrzycy, który w piątkowy wieczór wcielił się w rolę konferansjera imprezy. Bogdan Sikora, nauczyciel wychowania fizycznego w „Hadynówce", już na dwie godziny przed rozpoczęciem Memoriału krzątał się w Domu PZKO, dopełniając wszelkich niezbędnych formalności. – Dla mieszkańców Bystrzycy i okolicy Jaś Konderla jest osobą kultową. Ten Memoriał to sportowy hołd, podziękowanie za wszystko, co wykonał dla kilku pokoleń sportowców w tym regionie – stwierdził w rozmowie z naszą gazetą.

W zawodach nie wynik był najważniejszy, ale atmosfera wspólnej zabawy w gronie przyjaciół i znajomych. Na starcie zawodów pojawił się m.in. Rene Sikora z Nydka, zahartowany w wielu regionalnych i ogólnokrajowych wyścigach w narciarstwie klasycznym. – Najbardziej lubię długie dystanse, na 50 km. W Bystrzycy chodzi o symboliczną trasę dla uczczenia Jasia Konderli, niemniej nawet tu trzeba dać z siebie wszystko – przyznał zwycięzca kategorii „plus 41 lat", który na mecie osiągnął najlepszy czas spośród wszystkich biegaczy – 2:07. Ze szkoły-gospodarza zawodów w korzystnym świetle pokazał się Mateusz Milerski. Zdyszany, ale zadowolony na mecie chłopak skomplementował dobrze przygotowaną trasę. – Było idealnie. W sam raz na biegówki. Takiej zimy w Bystrzycy już dawno nie było – powiedział nam młody narciarz.

Na trasie Memoriału nie zabrakło też przedstawicielek płci pięknej. Justyna Kowalczyk utorowała miłość do biegówek m.in. Renacie Martynek. – Mieszkam w Bystrzycy i z tej racji chciałam się rzetelnie przygotować do zawodów, żeby nie przynieść wstydu przed znajomymi – stwierdziła z uśmiechem na mecie. – Cieszę się, że w Memoriale regularnie uczestniczą też najmłodsze pokolenia. Uważam, że w tych zawodach powinno startować jak najwięcej dzieci.

Po emocjach sportowych przyszedł czas na wspólne biesiadowanie w bystrzyckim Domu PZKO. Działacze z MK PZKO przygotowali dla uczestników Memoriału m.in. pyszny gulasz. Odważni mogli ogrzać zziębnięte ręce przy rozpalonym ognisku. Trzeba było tylko uważać, żeby przy okazji nie zapalić swojej zimowej (łatwopalnej) kurtki.

WYNIKI

Dziewczyny 8-9 lat: 1. Karolina Konderla, 2. Izabela Kaszper
Dziewczyny 13 lat: 1. Nina Piechaczek, 2. Natalia Konderla
Kobiety powyżej 15 lat: 1. Jolanta Byrtus
Kobiety powyżej 30 lat: 1. Renata Martynek, 2. Aneta Piekarska
Chłopcy 6-9 lat: 1. Damian Lubowiecki, 2. Jakub Kamiński, 3. Adam Lubowiecki
Chłopcy 10-14 lat: 1. Jan Milerski, 2. Mateusz Milerski, 3. Dawid Folwarczny
Mężczyźni do lat 41: 1. Robert Konderla, 2. Dawid Bielesz, 3. Bogdan Lubowiecki
Mężczyźni powyżej 41 lat: 1. Rene Sikora, 2. Roman Konderla, 3. Marian Konderla

Weekendowy serwis hokeja: Runęła »werkowa« twierdza

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC – ML. BOLESŁAW 2:5

Tercje: 0:1, 1:2, 1:2. Bramki i asysty: 36. Chmielewski (M. Kovařčík, O. Kovařčík), 55. Martin Růžička (Werek, Polanský) – 18. M. Látal (Pláněk, P. Musil), 24. Žejdl (M. Látal, P. Musil), 38. P. Kousal (Flynn), 41. Němeček (Klepiš, Vondrka), 51. Skalický (Dlapa, Klepiš).

Trzyniec: Hrubec (51. L. Daneček) – M. Doudera, Gernát, M. Adámek, D. Musil, Matyáš, Zahradníček – Chmielewski, Marcinko, Werek – Martin Růžička, P. Vrána, Dravecký – Hrňa, Polanský, Svačina – O. Kovařčík, M. Kovařčík, Hladonik.

Bez zadyszki potrafią pędzić tylko japońskie pociągi. Stalownicy Trzyniec zafundowali sobie w niedzielę mecz z kategorii „cokolwiek zrobisz i tak będzie źle". W Werk Arenie tym razem nie brylowali gospodarze, ale rywal z Mladej Bolesławi. Goście pokonali Stalowników 5:2 – zasłużenie, albowiem w odróżnieniu od podopiecznych Václava Varadi wykorzystali wszystkie nadarzające się okazje. – Taki policzek może nas tylko zmotywować do jeszcze lepszej gry. Goście bez dwóch zdań zasłużyli na trzy punkty – stwierdził Marek Zadina, drugi trener Trzyńca. Polskich fanów Stalowników cieszy na pewno dziesiąta w tym sezonie bramka napastnika Arona Chmielewskiego. Hokeista reprezentacji Polski awansował w tym meczu do elitarnej trzynieckiej formacji, obok Tomáša Marcinki i Ethana Wereka. Debiut w barwach Stalowników zaliczył napastnik Petr Vrána, wypożyczony pod Jaworowy do końca sezonu ze Sparty Praga.

LITWINÓW – WITKOWICE 5:1

Tercje: 2:1, 0:0, 3:0. Bramki i asysty: 7. V. Hübl (Kašpar), 8. Jurčík (M. Hanzl), 43. Petružálek (Ščotka, Gerhát), 44. M. Hanzl (Jurčík, J. Mikúš), 55. Jícha – 19. Olesz.

Witkowice: Bartošák – Výtisk, D. Krenželok, Šidlík, Urbanec, Mrázek, T. Černý – Olesz, Lev, Dej – Květoň, Roman, Tybor – Kucsera, Poletín, Szturc – Schleiss, Š. Stránský, P. Zdráhal.

Hokeiści Litwinowa lubią grać z Witkowicami, bo zazwyczaj wygrywają. Tak było również w ramach 39. kolejki. – Błędy w pierwszej i trzeciej tercji przesądziły sprawę. Zagraliśmy fatalnie – skomentował przegraną Jakub Petr, szkoleniowiec ostrawskiej drużyny. Osłabienia kadrowe zmusiły witkowickich trenerów do roszad w defensywie. Z pierwszoligowej Poruby cały mecz w barwach Witkowic zaliczył obrońca Patrik Urbanec.

Lokaty: 1. Liberec 76, 2. Trzyniec 75, 3. Hradec Kralowej 72, 4. Witkowice 72 pkt. Jutro: Trzyniec – Zlin (17.00).

II LIGA

HC ORŁOWA – PELHRZYMÓW 10:0

Tercje: 2:0, 2:0, 6:0. Bramki i asysty: 7. Kovařík, 18. Šmíd (Ballner), 21. Ballner (Šmíd), 29. Konečný, 46. Tomis (Cihlář, Flok), 47. Achmetianow (Šendera, Štěpánek), 49. Ballner (Achmetianow, Šendera), 50. Cihlář (Tomis, Flok), 54. Šmíd (Štěpánek, Šendera), 55. Flok (Tomis, Mrowiec).

Orłowa: Svoboda – Janiczek, Tomis, Štěpánek, Šendera, Spálovský, Mrowiec, Kropka – Ballner, Akhmetianov, Šmíd – Hovsepyan, Kovařík, Klíma – Flok, Macuh, Cihlář – Smrčka, Konečný, Pacoň.

Miesiąc orłowskiej hokejowej katorgi minął jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki. Podopieczni trenera Radka Stranskiego wreszcie sięgnęli po zwycięstwo, pokonując różnicą dwóch klas głównego pretendenta do spadku. Orłowianie wykorzystali w jednym z kluczowych meczów sezonu kilku hokeistów z Chance Ligi, m.in. wypożyczonych z Hawierzowa napastników Macuha i Cihlářa. – Procentowało m.in. obycie z wyższych klas rozgrywek – przyznał zadowolony trener Stránský.

Lokaty: 1. Szumperk 63, 2. W. Międzyrzecze 57, 3. Hodonin 54,... 7. Orłowa 24 pkt. Jutro: Orłowa – Hodonin (18.00).

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

HC Wolves Czeski Cieszyn – HC Nowy Jiczyn B 14:4, Karwina – Studenka 5:4 (d), Frydek-Mistek B – Rożnów p. Radhoszczem 4:1. Lokaty: 1. Karniów 49, 2. Studenka 44, 3. Cz. Cieszyn 44, 4. Karwina 43, 5. Bogumin 37 pkt. **(jb)**

LICZBA DNIA

14

punktów kanadyjskich zdobył w dotychczasowym sezonie hokejowej Tipsport Ekstraligi polski napastnik Aron Chmielewski. W barwach Stalowników Trzyniec strzelił dziesięć bramek i dołączył cztery asysty.

INFORMATOR

WALUTY

Kursy walut w kantorach
z dnia 28. 1. 2019

Cieszyn, ul. Zamkowa

	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,169
EUR	4,260	4,310
USD	3,740	3,830

Bielsko-Biała, CH Auchan

	kupno	sprzedaż
CZK	0,164	0,170
EUR	4,240	4,340
USD	3,720	3,820

Czeski Cieszyn, dworzec

	kupno	sprzedaż
PLN	5,960	6,060
EUR	25,400	26,000
USD	22,400	23,000

BENZYNA

Ceny paliw na stacjach
z dnia 28. 1. 2019

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95	4,61 zł
ON	4,94 zł
LPG	2,01 zł

Cieszyn, Circle K

E95	4,65 zł
ON	4,95 zł
LPG	2,19 zł

Cieszyn, Shell

E95	4,63 zł
ON	4,93 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95	4,59 zł
ON	4,86 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95	30,50 kc
ON	31,50 kc

(wik)

Ogłoszenia do »Głosu« przyjmowane są w dni powszednie:
• W redakcji „Głosu" przy ul. Strzelniczej 28, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: info@glos.live • W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. - Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz. • W Odd. Literatury Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz.

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: Gazdina Roba (29, godz. 19.00);
▲ **TRZYNIEC**: Gazdina Roba (30, godz. 19.00);
▲ **CZ. CIESZYN** (31, godz. 10.00);
SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Amfitrion (29, godz. 19.00);
▲ **ORŁOWA**: Amfitrion (30, godz. 18.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Lista Schindlera (29, godz. 17.00); Narušitel (29, 30, godz. 19.00); Bohemian Rhapsody (29, godz. 20.30; 30, godz. 20.00); Faworytka (30, godz. 17.30); Asteriks i Obeliks. Tajemnica magicznego wywaru (31, godz. 16.00); Serenity (31, godz. 17.30); Aquaman (31, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum**: Bohemian Rhapsody (29, godz. 17.15); Narušitel (29, godz. 20.00); Čertí brko (30, godz. 17.30); Kursk (30, godz. 19.30); Kartoteka 64 (31, godz. 18.00); Ženy v běhu (31, godz. 18.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Cena za štěstí (29, godz. 17.30); Faworytka (29, godz. 20.00); Tajemnice Silver Lake (29, godz. 18.00); Ženy v běhu (31, godz. 17.00); Serenity (31, godz. 20.00); **JABŁONKÓW**: Berek (30, godz. 17.00, 19.30); **BYSTRZYCA**: Królik Piotruś (27, godz. 16.00); **CIESZYN – Piast**: Miszmasz, czyli kogel mogel 3 (29, 30, godz. 18.15, 20.15; 31, godz. 18.15); Sekretny świat kotów (29-31, godz. 16.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą" – niedz. godz. 8.10 na 103 FM; powtórka: pon. godz. 23.05.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN-STANISŁOWICE – MK PZKO zaprasza na Bal PZKO w piątek 1. 2. o godz. 19.30 do Domu Polskiego im. Żwirki i Wigury na Kościelcu. Muzyka MBand, program kulturalny, atrakcyjna loteria balowa, wyśmienita kuchnia domowa. Bilety z miejscówką w cenie 300 kc są do nabycia u Krysi Szymanik, tel. 739 038 349.
DĄBROWA – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na zebranie sprawozdawcze w sobotę 2. 2. o godz. 15.00 do Domu Narodowego.
JABŁONKÓW – Zarząd MK PZKO zaprasza 16. 2. o godz. 19.00 do Domu PZKO na Tradycyjny Bal Papuciowy. W programie konkurs o najciekawsze papucie. Przedsprzedaż wejściówek w cenie 350 kc 11. i 12. 2. w godz. 15.00-17.00 w Domu PZKO, nr +420 605 324 679. Gra DJ Macoszek**.**
KARWINA – Spotkanie z Andrzejem Niedobą, które miało odbyć się we wtorek 5. 2. w Bibliotece Regionalnej w Karwinie zostało odwołane z przyczyn od nas niezależnych. O innym terminie spotkania będziemy Państwa informowali. Dziękujemy za zrozumienie.
OSTRAWA – Zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze, które odbędzie się we wtorek 29. 1. o godz. 17.00 w Klubie TV przy ul. Přívozskiej w centrum Ostrawy.
PTTS „BŚ" – Informuje członków PTTS „Beskid Śląski" rejon Karwina, że we czwartek 31. 1. można w Bibliotece Regionalnej w Karwinie-Frysztacie, Oddział Literatury Polskiej (1. piętro) w godz. 13.00-15.00 podawać zgłoszenia i uiszczać opłaty za wycieczki na rok 2019. Można również odebrać kalendarzyki i znaczki PTTS „BŚ" na rok 2019. Bliższe informacje pod nr. tel.: 723 823 435.
▲ informuje, że autobus na wycieczkę na Wielką Raczę odjeżdża z Karwiny o godz. 7.00, z Cz. Cieszyna o godz. 7.20, z Trzyńca – dworzec autobusowy o godz. 7.35 następnie w odstępach 5 minut:. Wędrynia, Bystrzyca, Gródek. Prosimy nie zapomnieć o dokumentach, euro, złotówkach (schronisko na W. Raczy stoi po polskiej stronie). Informacje 776 046 326.
SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza w niedzielę 3. 2. o godz. 15.00 na walne zebranie do Domu PZKO. W programie ocena działalności i sprawozdanie kasowe za 2018 rok, plan działalności i budżet na rok bieżący oraz wybory nowego zarządu i komisji rewizyjnej.
WĘDRYNIA – Zarząd MK PZKO oraz Kluby Seniora i Kobiet zapraszają na spotkanie z okazji Dnia Babci i Dziadka, które odbędzie się we wtorek 5. 2. o godz. 15.00 w Czytelni. W programie wystąpią wnuki i zespół wokalny „TA Grupa".

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, Kongres Polaków, ul. Grabińska 33: do 19. 3. wystawa pt. „Adam Mickiewicz. Z myślą o Ojczyźnie". Czynna: wtorek-piątek w godz. 8.00-15.00.
POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE Karwina, ul. Frysztacka 55/17: do 31. 1. wystawa pt. „Karwina. Od soli do węgla". Czynna: po, śr: w godz. 8.00-17.00, wt, czw: w godz. 8.00-14.00, pt: w godz. 8.00-12.00.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: do 28. 2. wystawa pt. „Świat dzieci"; stała ekspozycja pt. „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy". Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.
▲ **SALA WYSTAW W Hawierzowie, Pavlovova 583/2**: do 31. 3. wystawa pt. „Architektura i kultura mieszkaniowa w czasach pierwszej republiki". Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.
▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka 10/8**: do 31. 1. wystawa pt. „Repliki strojów z pierwszej republiki". Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.
▲ **SALA WYSTAW w Orłowej-Lutyni, Polna 964**: do 30. 6. wystawa pt. „Neklidné hranice"; stała ekspozycja pt. „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość". Czynne: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

MUZEUM DRUKARSWA, Przystanek „Grafika", ul. Głęboka 50, Cieszyn: do 10. 2. wystawa plakatów i grafik Justyny Jędrysek. Czynna: wt-pt: w godz. 10.00-16.00.
WIEŻA PIASTOWSKA i ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn: Czynne codziennie w godz. 9.00-17.00.

OFERTY

PRZECIEKA CI DACH, kapie Ci do domu – zadzwoń: +48 609 852 057. Uszczelniamy wszystkie rodzaje dachów.
GŁ-036

NAPRAWIAMY automobily wszystkich značek. AUTOSERVIS – PNEUSERVIS Pamicar s.r.o. – TEL.: +420 608 120 706.
GŁ-032

Firma ARAGMA s.r.o., ortodoncja MUDr. Agaty Mohammad, zatrudni
ASYSTENTKĘ/RECEPCJONISTKĘ DO GABINETU ORTODONTYCZNEGO
Kwalifikacje:
ukończona szkoła średnia, wyższa, odpowiedzialność, zdolności organizacyjne, komunikatywność, otwartość i przyjazny sposób bycia, znajomość języka polskiego w słowie i piśmie, podstawy języka angielskiego, praca z komputerem, podstawy księgowości.
Oferujemy:
• stałą pracę w miłym zespole, możliwość rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji.
• Rozpoczęcie pracy w dogodnym terminie.
CV prosimy wysyłać na e-mail: contact@big-smile.eu do 1. 2.2019
GŁ-040

Logistická společnost Eurotermica s.r.o. přijme zaměstnance na pozici:
REFERENT (-ka) LOGISTIKY/ ASISTENT (ka) OBCHODNÍHO ODDĚLENÍ
Pracovní náplň:
komunikace se zahraničními i domácími partnery, organizace mezinárodních přeprav – logistika, tvorba kalkulací a cenových nabídek, běžná administrativa a asistentské práce, stálá komunikace a spolupráce s vedením společnosti
Požadujeme:
min. SŠ vzdělání s maturitou, PJ a AJ slovem i písmem, znalost MS OFFICE, flexibilitu a vysoké pracovní nasazení, schopnost efektivně řešit problémy, samostatnost, zodpovědnost, spolehlivost, komunikativnost, ŘP sk.B
Nabízíme:
zaškolení, zajímavou pracovní náplň, flexibilní pracovní dobu, dobré platové ohodnocení, práci v mladém kolektivu v centru Českého Těšína.
Nástup možný IHNED nebo dle dohody.
Vaše CV zašlete prosím na email eurotermica@eurotermica.cz
GŁ-061

„Głos" jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"

MINISTERSTWO KULTURY | SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ | Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie | POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE | STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

Głos – GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu", ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Kożdoń, kozdon@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz • Reklamacje tel. 800 300 302 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos" należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

WSPOMNIENIA

Dnia 30 stycznia przypominamy sobie 20. rocznicę, kiedy od nas na zawsze odszedł nasz Ojciec
śp. WILHELM MOLINEK
Rok później, 20 marca, odeszła za nim nasza Matka
śp. OLGA MOLINKOWA
Wspominają córki z rodzinami.
GŁ-069

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych.
Dnia 30 stycznia 2019 minie 25. rocznica śmierci, a 19 kwietnia 2019 obchodziłby swe 80. urodziny
śp. TADEUSZ SMUGAŁA
z Cz. Cieszyna
O chwilę zadumy i wspomnień prosi najbliższa rodzina.
GŁ-070

NEKROLOGI

Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma.
Wisława Szymborska

Pogrążeni w żalu, z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że w dniu 25. 1. 2019 w wieku niespełna 78 lat opuściła nas nasza Najdroższa
śp. HERTA KRAVČÍKOVÁ
z domu Wałach, pochodząca z Czeskiego Cieszyna, zamieszkała w Ostrawie
Nad trumną naszej Zmarłej zbierzemy się, aby po raz ostatni Ją pożegnać w piątek 1 lutego 2019 o godz. 13.00 w krematorium w Ostrawie. W poczuciu nieodżałowanej straty najbliższa rodzina.
GŁ-073

Wyrazy głębokiego współczucia prezesowi Kongresu Polaków w RC Mariuszowi Wałachowi, Jego Rodzinie i Bliskim z powodu śmierci
OJCA
składają zarząd i członkowie Stowarzyszenia Emerytów Polskich w RC.
GŁ-071

Można odejść na zawsze, by stale być blisko.
ks. Jan Twardowski
25 stycznia 2019 odszedł od nas na zawsze w wieku 86 lat nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek, Wujek i Kuzyn
śp. inż. JÓZEF STONAWSKI
z Lesznej Dolnej
Człowiek o niezwykle dobrym sercu
Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w Czeskim Cieszynie w sobotę 2 lutego o godzinie 13.00 w kościele ewangelickim Na Niwach. Czule wspominają synowie, synowe i wnuki. Rodzina prosi o nieprzynoszenie kwiatów, ale o ewentualne przekazanie pieniędzy na Diakonię Śląską.
GŁ-075

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych.
ks. Jan Twardowski
Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w wieku 86 lat odeszła od nas nasza Najdroższa Mama, Babcia, Teściowa i Siostra
śp. VLASTA MUSIOŁKOWA
ze Stonawy
Pogrzeb odbędzie się w dniu 2 lutego 2019 roku o godzinie 11.00 w kościele katolickim pw. Marii Magdaleny w Stonawie. Córki Helena i Basia z najbliższymi.
GŁ-076

Największa miłość
na świecie gaśnie,
gdy serce matki
na zawsze zaśnie.
Z bólem w sercu zawiadamiamy, że dnia 26 stycznia 2019 zmarła po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 67 lat nasza Droga Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia
śp. JADWIGA GRENIOWA
zamieszkała w Stonawie
Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 30 stycznia 2019 o godzinie 14.45 z kościoła katolickiego w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina.
RK-026

PROGRAM TV

WTOREK 29 STYCZNIA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.45** Losy gwiazd **10.40** Dynastia Novaków (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Chomik **14.15** Talk-show Jana Krausa **15.05** Doktor Martin (s.) **15.55** Napisała: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Nauczycielka (film) **21.40** Columbo (s.) **23.15** Supermiss 2018 **0.30** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Planeta Ziemia **9.50** Starogreckie inspiracje **12.00** Tajemnice domu życia **12.30** Na pływalni z Petrem Horáčkiem **13.05** Nie poddawaj się **13.55** Chcesz je? **14.05** Zamknięty świat **14.45** Mała eko-historia naszego życia **15.15** Mordercza maszyneria Hitlera **16.05** Wspaniałe krajobrazy **17.35** Przez Alpy nie tylko w poszukiwaniu śniegu **18.00** Rodzina przede wszystkim **18.45** Wieczorynka **19.00** Przez ucho igielne **19.25** František Ladislav Čelakovský **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Piekło pod powierzchnią **20.50** Otwarta twierdza **21.45** Jak smakuje śmierć (film) **23.15** Babel Berlin (s.) **0.45** Wolf.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **9.05** Ulica (s.) **10.00** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.35** Weekend **22.35** Agenci NCIS (s.) **23.30** Bez śladu (s.) **0.20** Dr House (s.).

PRIMA
6.35 Ben 10 (s. anim.) **6.55** My Little Pony (s. anim.) **7.35** M.A.S.H. (s.) **9.35** Policja w akcji **10.30** Piórka na wietrze (film) **12.20** Południowe wiadomości **12.35** Gliniarz i prokurator (s.) **13.35** Lekarz z gór (s.) **14.35** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.35** Policjanci z centrum (s.) **22.50** Top Star magazyn **23.50** Policja w akcji **0.45** Komisarz Rex (s.).

ŚRODA 30 STYCZNIA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.45** Doktor Martin (s.) **10.35** Rozmowy H w 20 lat później **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wygrana **14.15** Columbo (s.) **15.50** Napisała: Morderstwo (s.) **16.40** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Najlepsze gafy **21.20** Czarni baronowie (s.) **22.10** Grantchester (s.) **23.00** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **23.45** Kryminolog (s.) **0.45** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Kraj pełen słońca **10.30** Bornholm poza sezonem **11.00** I wojna światowa **11.50** Zdradziłem Hitlera **12.45** Tajemniczy świat podziemi **13.20** Nasza wieś **13.50** Ta nasza kapela **14.15** Folklorika **14.45** Historie domów **15.00** Europa dziś **15.30** Królestwo Mustang **16.20** Klucz **16.50** Otwarta twierdza **17.45** Ludzie z maneży **18.45** Wieczorynka **18.55** Babel **19.25** Kamień **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **20.55** Podróż po Holandii **21.25** Przez Alpy nie tylko w poszukiwaniu śniegu **21.55** Zamknięty świat **22.35** Hitler a holocaust **23.30** Bates Motel (s.) **0.15** Opowieść podręcznej (s.).

POLECAMY

• **Starogreckie inspiracje**
Wtorek 29 stycznia, godz. 9.50, TVC 2

• **I wojna światowa**
Środa 30 stycznia, godz. 11.00, TVC 2

• **Pociągi: dwa wieki innowacji**
Czwartek 31 stycznia, godz. 17.20, TVC 2

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.50** Ulica (s.) **9.45** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamieńmy się żonami **21.35** MasterChef Czechy **23.00** Agenci NCIS (s.) **23.55** Bez śladu (s.) **0.50** Dr House (s.).

PRIMA
6.30 Ben 10 (s. anim.) **6.45** My Little Pony (s. anim.) **7.30** M.A.S.H. (s.) **9.30** Policja w akcji **10.25** Gra o miłość (film) **12.20** Południowe wiadomości **12.30** Gliniarz i prokurator (s.) **13.30** Lekarz z gór (s.) **14.30** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Błękitny kod (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.40** Kapitan Exner (s.) **0.20** Policja w akcji **1.20** Komisarz Rex (s.).

CZWARTEK 31 STYCZNIA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.45** Wygrana **10.00** Śladami gwiazd **10.30** List do ciebie **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Na tropie **14.25** Reporterzy TVC **15.05** Durrellowie (s.) **15.55** Losy gwiazd **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Życie to bal (s.) **21.00** Gejzer **21.30** Pr. dyskusyjny **22.30** Columbo (s.) **0.05** Grantchester (s.) **0.55** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Niesamowite zjawiska natury **9.50** Niesamowite krajobrazy **10.35** Na winnym szlaku **11.05** Prorok Mahomet i jego kobiety **11.55** Mordercza maszyneria Hitlera **12.50** Jiří z Poděbrad **13.35** Magazyn chrześcijański **14.05** Chcesz je? **14.10** Mała eko-historia naszego życia **14.35** Kamień **14.55** Historie domów **15.15** Sława i chwała **16.10** Przez Alpy nie tylko w poszukiwaniu śniegu **16.35** Piekło pod powierzchnią **17.20** Pociągi: dwa wieki innowacji **18.15** Podróż po Holandii **18.45** Wieczorynka **18.55** Przygody nauki i techniki **19.25** František Petřina **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Z kucharzem dookoła świata: Chiny **21.00** Strony rodzinne **21.30** Skarby narodowe **22.00** Veni, vidi, vici (film) **23.45** Q **0.10** Wolf.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.50** Ulica (s.) **9.45** MasterChef Czechy **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.35** Gwiezdne życie **22.10** xXx 2: Następny poziom (film) **0.00** Dr House (s.).

PRIMA
6.35 Ben 10 (s. anim.) **6.55** My Little Pony (s. anim.) **7.35** M.A.S.H. (s.) **9.35** Policja w akcji **10.35** Dopóki jesteś (film) **12.25** Południowe wiadomości **12.35** Gliniarz i prokurator (s.) **13.35** Lekarz z gór (s.) **14.35** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Policja w akcji **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Rodzina Krejzów (s.) **21.35** Prima Partička **22.45** Tak jest, szefie! **23.50** Policja w akcji **0.50** Komisarz Rex (s.).

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

NASI DZIAŁACZE

CZESŁAW HECZKO

Będąc dzieckiem mieszkałem w Karpętnej, gdzie uczęszczałem do przedszkola i szkoły podstawowej, od klasy szóstej uczyłem się w Bystrzycy. Tę placówkę reprezentowałem na różnych imprezach sportowych. Członkiem PZKO jestem od 1978 roku. Pierwsze doświadczenia w pracy społecznej zdobywałem w Klubie Młodych. Po krótkim czasie zostałem jego przewodniczącym oraz członkiem zarządu MK PZKO w Karpętnej. Pracuję w nim do dziś, przez czternaście lat byłem prezesem Koła, obecnie jestem gospodarzem. W naszym Kole organizujemy odczyty, zimowe gry i zabawy oraz kulig dla dzieci, wycieczki rowerowe i turystyczne, „Dzień Ziemniaka" i inne imprezy. Czeka nas remont Domu PZKO.

Pracowałem także na szczeblu Zarządu Głównego PZKO – w Komisji Sportowej. Byłem członkiem Rady Obwodowej Klubów Młodych w Trzyńcu oraz trzynieckiej Rady Obwodowej PZKO. Wraz ze starszym bratem kilkakrotnie reprezentowaliśmy karpęckie Koło w Mistrzostwach PZKO w narciarstwie alpejskim, raz udało mi się zająć drugie miejsce w slalomie specjalnym.

Narciarstwo – zarówno alpejskie, jak i biegowe – to moje pierwsze hobby. Drugą pasją jest folklor. Pierwsze taneczne doświadczenia zdobyłem w kółku tanecznym PZKO w Karpętnej. Po kilku udanych występach zacząłem uczęszczać do zespołu folklorystycznego „Oldrzychowice". Nadal jestem z nim związany, ze wspaniałą paczką koleżanek i kolegów przeżyliśmy mnóstwo świetnych chwil na próbach i występach. W tym roku będziemy obchodzili jubileusz 40-lecia zespołu.

Pracuję w Hucie Trzynieckiej jako operator dźwigu. Mieszkamy z żoną w Oldrzychowicach, mamy dwoje dorosłych dzieci – córkę i syna. **(dc)**

Fot. DANUTA CHLUP

MINIKWADRAT MAGICZNY

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. cel rzutów Michaela Jordana
2. frakcja stronnictwa lub partii
3. Field, aktorka
4. inaczej wyszorować

Wyrazy trudne lub mniej znane: SALLY

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

POŁĄCZONE MINIKWADRATY MAGICZNE

1. spiż albo brąz
2. międzynarodowe w Poznaniu
3. zimne – na choince
4. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (ciasto z miodem i przyprawami)
5. krótka informacja prasowa lub przypis autora
6. cerkiewny obraz
7. Patricia, francuska piosenkarka

Wyrazy trudne lub mniej znane: KAAS

	1	2	3	4			
1							
2							
3					5	6	7
4							
5							
6							
7							

LOGOGRYF KOLISTY

Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie myśli Stanisława Jerzego Leca: *„Za włosy ciągnę te..."*

1. mowa bez słów
2. wieś w województwie małopolskim, w gminie Zabierzów
3. ośrodek produkcji saskiej porcelany
4. uspokajający napar, rojownik
5. miasto w Malawi
6. metalowy pieniądz
7. termin judo: poddaję się
8. oddziela pola uprawne
9. Munster, historyczna prowincja w południowej Irlandii
10. ziemniaczana lub rybna
11. jazz lub pop
12. wizerunek Madonny na tronie w otoczeniu aniołów i świętych
13. dom ślimaka
14. rozgnieciona masa
15. część godziny
16. mała Mieczysława

Wyrazy trudne lub mniej znane: MAESTA, MHUMHA, MŁYNKA, MZIMBA

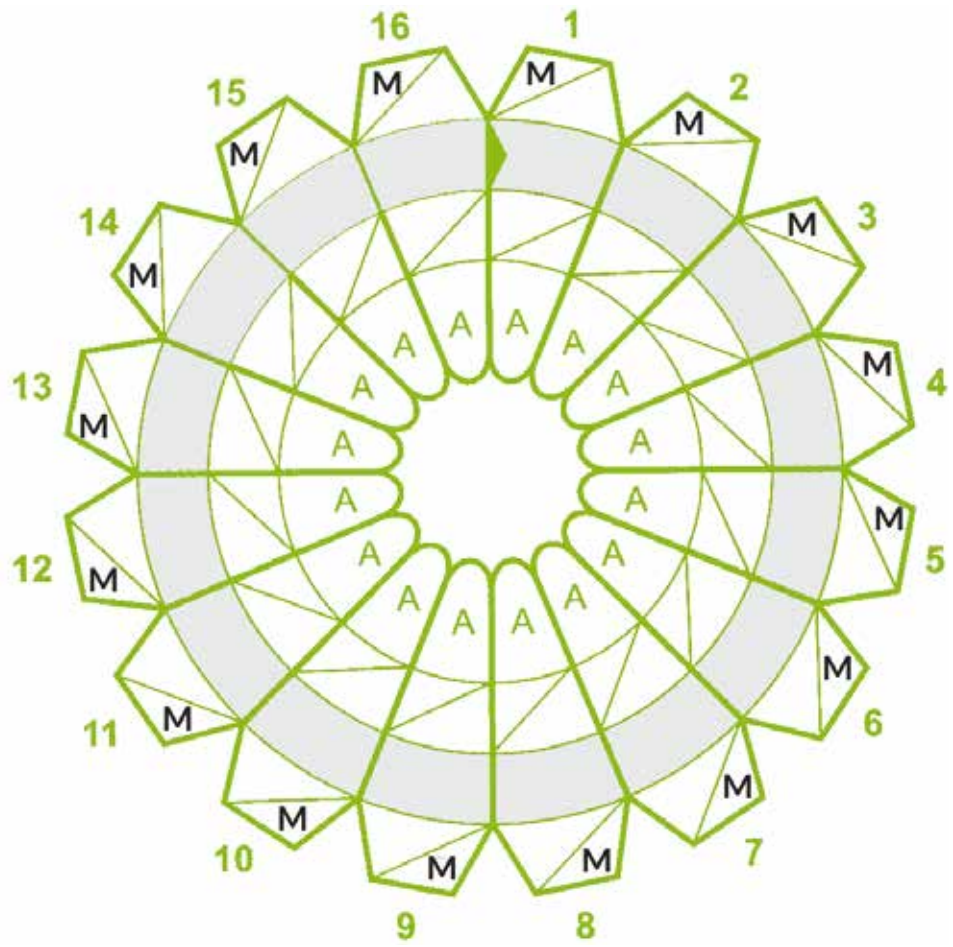

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 8 lutego 2019 r. Nagrodę książkową za rozwiązanie zadań z 15 stycznia 2019 otrzymuje **Aleksandra Macura z Wędryni.** Autorem wszystkich zadań jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego z 15 stycznia:
1. TYKA **2**. YARIS **3**. KINGA **4**. ASAG
Rozwiązanie kwadratu magicznego z 15 stycznia:
1. KOKOS **2**. ODPUST **3**. KUTIA **4**. OSIERT **5**. START
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 15 stycznia:
TWARZY